

Eiropas Savienības
Padome

Briselē, 2018. gada 31. maijā
(OR. en)

9522/18

Starpiestāžu lieta:
2018/0197 (COD)

FSTR 23
REGIO 31
FC 24
CADREFIN 50
IA 151
CODEC 897

PRIEKŠLIKUMS

Sūtītājs:	Direktors <i>Jordi AYET PUIGARNAU</i> kungs, Eiropas Komisijas ģenerālsekretāra vārdā
Saņemšanas datums:	2018. gada 30. maijs
Saņēmējs:	Eiropas Savienības Padomes ģenerālsekretārs <i>Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN</i> kungs
K-jas dok. Nr.:	COM(2018) 372 final
Temats:	Priekšlikums - EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA par Eiropas Reģionālās attīstības fondu un Kohēzijas fondu

Pielikumā ir pievienots dokuments COM(2018) 372 *final*.

Pielikumā: COM(2018) 372 *final*

Strasbūrā, 29.5.2018
COM(2018) 372 final

2018/0197 (COD)

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA

par Eiropas Reģionālās attīstības fondu un Kohēzijas fondu

{SEC(2018) 268 final} - {SWD(2018) 282 final} - {SWD(2018) 283 final}

PASKAIDROJUMA RAKSTS

1. PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS

Komisija 2018. gada 2. maijā pieņēma priekšlikumu nākamajai daudzgadu finanšu shēmai 2021.–2027. gadam¹. Tā aptver arī Eiropas Reģionālās attīstības fondu (ERAF) un Kohēzijas fondu.

Pārdomu dokumentā par ES finansēm, kā arī *ex post* izvērtējumā un sabiedriskajā apspriešanā par galveno mērķi tika izvirzīta administratīvā vienkāršošana. Pieredze liecina, ka noteikumi ir pārāk sarežģīti un sadrumstaloti, un tas rada nevajadzīgu slogu programmu vadītājiem un galasaņēmējiem.

Lai nodrošinātu saskanību² ar citām dalītas pārvaldības ES rīcībpolitikām, noteikumi par ERAF un Kohēzijas fonda īstenošanu un izpildi pēc iespējas ir reglamentēti Kopīgo noteikumu regulā (KNR). Tajā ir izklāstīti kopīgi noteikumi septiņiem kopīgi pārvaldītiem fondiem ES līmenī:

- KF: Kohēzijas fonds
- EJZF: Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fonds³
- ERAF: Eiropas Reģionālās attīstības fonds
- ESF+: Eiropas Sociālais fonds Plus⁴
- AMIF: Patvēruma un migrācijas fonds⁵
- IDF: Iekšējās drošības fonds⁶
- BMVI: Robežu pārvaldības un vīzu instruments⁷

Lai nodrošinātu konsekveni ar programmu “Apvārsnis Eiropa”, nolemts, ka tās uzmanības centrā būs “Eiropas izcilība” (jaunu zināšanu ieguve un izmantošana), savukārt ERAF koncentrēsies uz “reģionālo nozīmīgumu” (esošo zināšanu un tehnoloģiju izplatīšana vietās, kur tas vajadzīgs, integrējot tās vietējā līmenī ar pārdomātas specializācijas stratēģijām).

Lai nodrošinātu konsekveni ar Eiropas infrastruktūras savienošanas instrumentu (EISI), paredzēta uzlabota sinerģija un papildināmība: EISI koncentrēsies uz “pamattīklu”, savukārt ERAF un Kohēzijas fonds atbalstīs arī “visaptverošo tīklu”, piemēram, nodrošinās piekļuvi vietējā un reģionālā līmenī, kā arī transporta savienojumus pilsētu teritorijās.

Lai tiesību aktus vienkāršotu un padarītu skaidrākus, šajā regulā ir noteikti noteikumi, kas piemērojami gan ERAF, gan Kohēzijas fondam saistībā ar intervenci atbilstoši mērķim “Investīcijas nodarbinātībai un izaugsmei” un tikai ERAF – attiecībā uz mērķi “Eiropas teritoriālā sadarbība” (*Interreg*).

Tomēr, ņemot vērā mērķa “Eiropas teritoriālā sadarbība” (*Interreg*) programmu īpatnības, proti, tajās iesaistītas vairākas dalībvalstis un trešās valstis, mērķim “Eiropas teritoriālā

¹ COM(2018) 322 final, 2.5.2018.

² Sīkāku pārskatu par sinerģijām, saskaņotību un konsekveni ar citām ES rīcībpolitikām skatīt ietekmes novērtējumā.

³ [Atsauce].

⁴ [Atsauce]; izņemot Savienības Nodarbinātības un sociālās inovācijas programmu un Savienības Veselības programmu.

⁵ [Atsauce]; tikai dalītās pārvaldības komponenti.

⁶ [Atsauce].

⁷ [Atsauce], izņemot Muitas kontroles iekārtu programmu.

sadarbība” (*Interreg*) izstrādāta atsevišķa regula, kurā noteikti īpaši noteikumi, kas papildina Kopīgo noteikumu regulas un šīs regulas noteikumus.

Šajā priekšlikumā ir paredzēts, ka tas būs piemērojams no 2021. gada 1. janvāra, un tas tiek iesniegts 27 dalībvalstu Savienībai atbilstoši Eiropadomes 2017. gada 29. martā saņemtajam Apvienotās Karalistes paziņojumam par nodomu izstāties ko Eiropas Savienības un *Euratom*, pamatojoties uz Līguma par Eiropas Savienību 50. pantu.

2. JURIDISKAIS PAMATS, SUBSIDIARITĀTE UN PROPORCIONALITĀTE

ES rīcība ir pamatota ar Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 174. pantu: “Savienība izstrādā un veic darbības, kas stiprina tās ekonomisko, sociālo un teritoriālo kohēziju. Savienība jo īpaši tiecas mazināt būtiskas dažādu reģionu attīstības līmeņa atšķirības un vismazāk attīstīto reģionu atpalicību.”

ERAF mērķi ir noteikti LESD 176. pantā: “Eiropas Reģionālās attīstības fonds ir nodibināts, lai palīdzētu izlīdzināt Savienības reģionu attīstības līmeņu galvenās atšķirības, piedaloties to reģionu attīstīšanā un strukturālā pielāgošanā, kuru attīstība atpaliek, un to rūpniecības rajonu pārprofilēšanā, kur sākusies lejupslīde.”

Kohēzijas fonda mērķi ir noteikti LESD 177. pantā: “Kohēzijas fonds, kas izveidots saskaņā ar to pašu procedūru, sniedz finansiālu atbalstu tādiem projektiem vides un Eiropas komunikāciju tīklu jomā, kas attiecas uz transporta infrastruktūru.”

Papildus LESD 174. pantā noteikts, ka īpaša uzmanība jāpievērš lauku apvidiem, apvidiem, kurus skar rūpniecības restrukturizācija, kā arī reģioniem, kuros ir būtiski un pastāvīgi dabiski vai demogrāfiski traucēkļi, piemēram, galējie ziemeļu reģioni ar mazu iedzīvotāju blīvumu, kā arī salas un pārrobežu un kalnu reģioni.

LESD 349. pantā ir noteikts, ka ir jāpieņem īpaši pasākumi, ņemot vērā tālāko reģionu struktūras sociālo un ekonomisko stāvokli, ko sarežģī noteiktas īpatnības, kuras būtiski ierobežo šo reģionu attīstību.

Subsidiaritāte un proporcionalitāte

Ietekmes novērtējumā⁸ tika noskaidroti vairāki iemesli tam, kāpēc rīcība ES līmenī dod pievienoto vērtību valsts līmeņa pasākumiem. Tālāk uzskaitīti šo pasākumu piemēri.

- Daudzās valstīs ERAF un Kohēzijas fonda finansējums veido vismaz 50 % no publiskajām investīcijām – ja nebūtu fondu finansējuma, šīm dalībvalstīm **nebūtu finansiālu iespēju veikt šādas investīcijas.**
- Ir ievērojams potenciāls, ka **ietekme varētu iesniegties pāri valstu un reģionu robežām**, piemēram, investīcijām inovācijā un MVU. ES līmenī ir ļoti svarīgi nodrošināt šādu blakusietekmi, kā arī novērst investīciju trūkumu. Turklāt investīcijas jāplāno tā, lai to blakusietekme būtu pēc iespējas lielāka.
- Lielākajā daļā reģionu, ieskaitot vairāk attīstītajos, konsekvētu investīciju stratēģisko satvaru un augstu pievienoto vērtību veido **pārdomātas specializācijas stratēģijas (RIS3)**. Tās tika ieviestas sakarā ar stratēģiskās plānošanas prasību ERAF atbalsta saņemšanai un attiecīgo priekšnosacījumu. Patiesībā ieguvumi no šādām stratēģijām ir vislielākie tieši visattīstītākajos reģionos (īpaši Ziemeļvalstīs, Austrijā, Vācijā, Beniluksā un Francijā).

⁸ Sīkāka informācija pieejama pievienotajā ietekmes novērtējuma dokumentā SWD(2018) 282, 3.1. nodaļā par subsidiaritāti un ERAF un Kohēzijas fonda pievienoto vērtību.

- Tādu **ES prioritāšu veicināšana** kā strukturālās reformas darba tirgū, transports, vide, pielāgošanās klimata pārmaiņām un to mazināšana, enerģētika, izglītības un sociālā politika un programmas, kā arī administratīvā modernizācija.
- ERAF un Kohēzijas fonds **sniedz taustāmus rezultātus Eiropas iedzīvotājiem svarīgās jomās**: “ES budžets palīdz gādāt par lietām, kas eiropiešiem ir svarīgas”⁹. Palīdzēt reģioniem pielāgoties globalizācijas nestajiem pārbaudījumiem, radīt 420 000 darbvieta un atbalstīt 1,1 miljonus MVU¹⁰, apkarot nabadzību pilsētās – tās visas ir eiropiešu prioritātes. Jāatzīmē, ka daudzi no minētajiem rezultāti ir īpaši jūtami ārpus kohēzijas valstīm.

Šajā regulā izdarītās politikas izvēles ir samērīgas šādu iemeslu dēļ:

- dalīta pārvaldība: programmas ir nevis tiešā Eiropas Komisijas pārvaldībā, bet tiek īstenotas partnerībā ar dalībvalstīm;
- kombinētie noteikumi (saistītā KNR plus šī regula) ir ievērojami vienkāršāki un konsolidētāki nekā iepriekšējā periodā.

3. **EX POST** IZVĒRTĒJUMU, APSPRIEŠANĀS AR IEINTERESĒTAJĀM PERSONĀM UN IETEKMES NOVĒRTĒJUMU REZULTĀTI

Ex post izvērtējums

Politikas stratēģijas, prioritāšu un ietekmes ziņā *ex post* izvērtējumā tika atzīmēts, ka:

- augsta potenciālā ietekme ir atbalstam MVU. Tomēr tā vietā, lai censtos uzturēt līdzšinējo ekonomiku, vairāk būtu jāatbalsta dinamisku MVU izaugsme, pārdomātas specializācijas stratēģijas un jāpalīdz reģioniem virzīties augšup pa ekonomikas ķēdes posmiem;
- dažām darbībām parasti ir neliela ietekme: te minams atbalsts lieliem uzņēmumiem (visiedarbīgākā stratēģija lielu uzņēmumu piesaistei ir nevis finansiāli stimuli, bet gan vietējos apstākļu uzlabošana, piemēram, vietējās darījumdarbības vides veicināšana utt.). Līdzīgā kārtā vāji rezultāti bijuši arī lidostu investīcijām – tām ir jēga tikai tālākajos reģionos;
- augsta pievienotā vērtība ir ieguldījumiem tādās jomās kā mazoglekļa ekonomika, ilgtspējīga pilsētattīstība un reģionālā sadarbība.

Šie jautājumi ir ņemti vērā jaunajā ERAF un Kohēzijas fonda regulā:

- ir saglabāta tematiskā koncentrācija, nosakot galvenās prioritātes: atbalsts inovācijai, digitālajai ekonomikai un MVU, izmantojot pārdomātas specializācijas stratēģijas; mazoglekļa un aprites ekonomika atbilstoši vispārējam mērķim 25 % līdzekļu tērēt klimata mērķim;
- ir uzskaitītas darbības, kas nav jāatbalsta, ieskaitot tiešu atbalstu lieliem uzņēmumiem, lidostu infrastruktūrai (izņemot attālākajos reģionos) un dažām atkritumu apsaimniekošanas darbībām (piemēram, poligoniem);
- ir vēl vairāk attīstīta reģionālā sadarbība un ilgtspējīga pilsētattīstība.

⁹ Sk. Komisijas pārdomu dokumentu par ES finanšu nākotni:

https://ec.europa.eu/commission/publications/reflection-paper-future-eu-finances_en.

¹⁰ Mērķi 2014.–2020. gadam

Papildus *ex post* izvērtējumā tika izdarīti dažādi secinājumi par izpildes sistēmu (ieskaitot vienkāršošanu, elastību, finanšu instrumentus). Tie ir ņemti vērā KNR.

Apspriešanās ar ieinteresētajām personām

No 2018. gada 10. janvāra līdz 9. martam norisēja tiešsaistes sabiedriskā apspriešana. Apspriešanās apsprieda kohēzijas politiku, t. i., ERAF un Kohēzijas fondu kopā ar ESF.

- Runājot par nozīmīgākajām grūtībām, lielākā daļa (94 % respondentu) kā nozīmīgu vai diezgan nozīmīgu atzīmēja variantu “reģionālo atšķirību mazināšana”, kam seko “bezdarba mazināšana, kvalitatīvas darbvietas un darbaspēka mobilitāte” un “sociālās iekļaušanas veicināšana un nabadzības apkarošana” (91 %).
- Attiecībā uz grūtību sekmīgu pārvarēšanu respondenti atzīmēja variantu “pētniecības un inovācijas veicināšana” (61 % respondentu), bet nedaudz mazāk – “teritoriālā sadarbība” (59 %).
- Aptuveni 76 % respondentu uzskatīja, ka fondi dod lielu vai diezgan lielu pievienoto vērtību, savukārt mazāk nekā 2 % uzskatīja, ka tiem nav nekādas pievienotās vērtības.
- Attiecībā uz mērķu sasniegšanu vairākums respondentu kā nozīmīgāko šķērslī minēja sarežģītas procedūras (86 %), kam seko revīzijas un kontroles procedūras (68 %) un nepietiekama elastība, lai reaģētu neparedzētu apstākļu gadījumā (60 %).
- Attiecībā uz vienkāršošanu respondenti visbiežāk atzīmēja variantu “skaidrāki un īsāki noteikumi mazākā skaitā” (90 %), kam seko “noteikumu saskaņošana starp ES fondiem” (79 %) un “lielāks elastīgums” līdzekļu piešķiršanā programmai un pašā programmā (76–77 %).

Taču atvērtajos jautājumos respondenti pauda stingru atbalstu šādiem aspektiem:

- kohēzijas politikas īstenošana visos reģionos (gan norādot, ka mazāk attīstītie reģioni joprojām jāpatur uzmanības centrā);
- politikas inovācija, ieskaitot pārdomātas specializācijas stratēģijas un pārdomātas investīcijas plašākā mērogā;
- tematiskās koncentrācijas turpināšana un attīstīšana;
- uzmanības pievēršana vietējām problēmām (jo īpaši ilgtspējīgas pilsētattīstības jomā);
- starpreģionālā sadarbība, gan pāri robežām, gan visā Eiropā. Pārdomātai specializācijai sadarbība ES līmenī ir ļoti būtiska – inovācija augsto tehnoloģiju nozarēs ļoti bieži ir atkarīga no apmaiņas un blakusietekmes, ko rada sadarbība starp kopām un zināšanu centriem visā Eiropā.

Šie jautājumi ir risināti ERAF un Kohēzijas fonda regulā:

- galvenā uzmanība joprojām pievērsta reģionālajām atšķirībām un grūtībām, ar kurām saskaras reģioni visā Eiropā;
- tiek turpināta un pilnveidota tematiskā koncentrēšanās uz mazoglekļa aprites ekonomiku un uz gudru izaugsmi, tam izmantojot pārdomātas specializācijas stratēģijas;

- ir saglabāts atbalsts starpreģionu sadarbībai, attiecinot to arī uz pārdomātu specializāciju;
- tiek veicināta vietējā attīstība, kuras pamatā ir integrētas teritoriālās un vietējās stratēģijas, un ilgtspējīga pilsētattīstība, kā arī spēju veidošana šajā jomā.

Papildus KNR nodrošinās ERAF un Kohēzijas fondam satvaru, kas ļaus:

- vienkāršot sarežģītās procedūras, kas saistītas ar ERAF un Kohēzijas fonda finansējumu,
- palielināt elastīgumu, lai reaģētu uz jaunām vajadzībām,
- saskaņotu dažādu ES fondu noteikumus.

Ietekmes novērtējums

Šo priekšlikumu papildina ietekmes novērtējums. Tomēr jāatzīmē vispirms ir jāpieņem lēmums par finansējumu un līdzekļu piešķiršanas mehānismu, un tikai tad varēs formulēt galveno variantu un vēlamā varianta galīgo versiju, kā arī aplēst ekonomisko ietekmi.

Iespējamie varianti, kā tikt galā ar 7 % budžeta samazinājumu:

- 1. variants: samazināt finansējumu visās jomās;
- 2. variants: samazināt palīdzību attīstītākajiem reģioniem;
- 3. variants: saglabāt atbalstu galvenajās jomās (tematiskā koncentrācija) un samazināt pārējās jomās.

Vēlamais variants ir 3. variants, tostarp šādu iemeslu dēļ:

- lai turpinātu koncentrēties uz tematiem ar vislielāko ES pievienoto vērtību, par kuriem izvērtējumā secināts, ka politikai bijusi vislielākā ietekme;
- ar vairākiem no lielākajiem pārbaudījumiem (globalizācija un ekonomikas pārkārtošana, pāreja uz mazoglekļa un aprites ekonomiku, vidiskās problēmas, migrācija un nabadzīgi rajoni pilsētās) arvien vairāk saskaras daudzi reģioni visā ES, tostarp arī attīstītākie; ES investīcijas ir vajadzīgas un tās ir solidaritātes izpausme;
- jā saglabā kritiskā masa – investīcijas attīstītākajos reģionos, rēķinot pēc iedzīvotāju skaita, jau tā ir salīdzinoši nelielas;
- lielākā daļa ieinteresēto personu sabiedriskajā apspriešanā atbalstīja ERAF atbalsta sniegšanu visos reģionos. Šis scenārijs nodrošina arī labāku kohēzijas politikas fondu redzamību visās dalībvalstīs.

Ziņojums tika divas reizes iesniegts Regulējuma kontroles padomei, un tika saņemti šādi komentāri:

RKP atzinums	Risinājums
<p>1. kārtā Negatīvs atzinums</p> <p>(1) Ziņojumā nav ņemts vērā tas, kādas būs sekas ERAF un KF finansējuma samazināšanai.</p> <p>(2) Ziņojumā nav izskaidrots, kā mainītie mērķi un līdzekļu piešķiršanas</p>	<p>(1) 10 % samazinājums tagad ir modelēts 3.2. iedaļā, izmantojot trīs dažādus variantus.</p> <p>(2) 3.2. iedaļas teksts un diagrammas rāda, kā dažādajos variantos programma tiktu</p>

<p>kritēriji palīdzēs pārorientēt programmu.</p> <p>(3) Nav apskatīti iespējamie (apakš-)varianti attiecībā uz ģeogrāfisko pārklājumu, reģionālo attiecināmību un ERAF/KF finansējuma piešķiršanas līdzekļiem.</p> <p>(4) Ziņojumā nav pietiekami izpētīts, kādas sekas radīs izmaiņas izpildes mehānismos.</p>	<p>orientēta.</p> <p>(3) 3.2. iedaļā izklāstīti trīs varianti finansējuma piešķiršanai pēc ģeogrāfiskajiem un tematiskajiem kritērijiem, norādot, kāda būtu orientācijas galvenā ievirze.</p> <p>(4) Nodaļa par izpildes mehānismiem ir izstrādāti atbilstoši RKP norādēm (sk. skaidrojumu pie 8. komentāra).</p>
<p>2. kārtā Pozitīvs atzinums ar šādām iebildēm:</p> <p>(1) Nav pietiekami skaidra izvēlētā varianta (tematiskā koncentrācija) būtība un sekas. Pārskatītajā ziņojumā nav sniegti pietiekami pierādījumi, kas apliecinātu, ka tematiskā koncentrācija palīdzēs samazināt reģionālās un valstu atšķirības.</p> <p>(2) Ziņojumā nav izklāstīts, kā turpmāk tiks īstenota t. s. Berlīnes metode finansējuma piešķiršanai, un iemesli, kāpēc nav apskatīti alternatīvi varianti.</p> <p>(3) Ziņojumā nav izklāstīta Eiropas pārrobežu mehānisma darbības joma un potenciālā ietekme.</p> <p>(4) Ziņojumā nav paskaidrots, kā ERAF/KF saskaņots ar jauno reformu atbalsta programma un kā tie viens otru papildina.</p>	<p>(1) Visi varianti tagad ir aprakstīti 28.–29. lpp., un tie ir salīdzināti tabulas veidā 7. tabulā. 5. attēlā attēlota izvēlētā varianta tematiskā ietekme pa dalībvalstīm. Dažādo variantu ietekme uz reģionu un valstu izaugsmes rādītājiem ir apskatīta un salīdzināta, izmantojot makroekonomikas modeli <i>QUEST</i>, un aprakstīta 30.–31. lpp., bet skaitļi redzami 9. tabulā un 6. un 7. attēlā.</p> <p>(2) Tagad 29. lpp. ierāmējumā ir sniegts Berlīnes metodes apraksts, minot iemeslus, kāpēc šo metodi plānots izmantot arī turpmāk un kāpēc nav apsvērtas alternatīvas.</p> <p>(3) Pārrobežu mehānisms ir aprakstīts 41.–42. lpp. Zemsvītras atsauce ir sniegta atsauce uz pārskatu par iespējamo ietekmi, norādot avotu.</p> <p>(4) Tagad 60. lpp. ir atrodams sīks apraksts par saikni ar reformu atbalsta programmu.</p>

Vienkāršošana

Ir pierādījumi, ka ERAF un Kohēzijas fonda administrēšana rada ievērojamas administratīvās izmaksas, nesēnā pētījumā¹¹ tika aplēsts, ka ERAF tās veido vidēji 3 % no programmas izmaksām, bet Kohēzijas fondam – 2,2 %. Administratīvais slogs atbalsta saņēmējiem (tostarp MVU) ir augstāks.

Lielākā daļa pasākumu ERAF un Kohēzijas fonda vienkāršošanas pasākumu būs noteikti KNR. Daudzus no tiem šobrīd ir grūti izteikt skaitļos, taču pētījumā ir aplēsts, ka:

- plašāka vienkāršotu izmaksu iespēju (vai maksājumu atkarībā no nosacījumiem) izmantošana attiecībā uz ERAF un Kohēzijas fonda

¹¹ Spatial Foresight & t33, *New assessment of administrative costs and burden in ESI Funds*, provizorisks rezultāti.

finansējumu varētu ievērojami samazināt kopējās administratīvās izmaksas – par 20–25 %, ja šīs iespējas tiktu piemērotas vispārēji.

- Samērīgāka kontroles un revīzijas pieeja būtiski samazinātu verifikāciju skaitu, kā arī revīzijas slogu t. s. zema riska programmām. Tādējādi ERAF un Kohēzijas fonda kopējās administratīvās izmaksas samazinātos par 2–3 %, bet zema riska programmās – vēl lielākā apmērā.

E-kohēzija un datu apmaiņa

2014.–2020. gada periodā programmām bija vajadzīga elektroniskas datu apmaiņas sistēma, kurā ar datiem apmainījās atbalsta saņēmēji un vadošās iestādes, kā arī dažādās pārvaldības un kontroles sistēmas iestādes. Šī regula turpina līdzšinējo pieeju, un tajā ir sīkāk izstrādāti daži datu vākšanas aspekti. Visus datus, kas vajadzīgi īstenošanas progresā (ieskaitot programmu rezultātus un veikumu) uzraudzībai, turpmāk nosūtīs elektroniski reizi divos mēnešos, kas nozīmē, ka atvērto datu platformā dati tiks atjaunināti gandrīz reāllaikā.

Tāpat elektroniskā veidā tīmekļa vietnē, ko administrēs vadošā iestāde, būs pieejami dati par atbalsta saņēmējiem un darbībām.

4. IETEKME UZ BUDŽETU

Komisijas priekšlikumā par daudzgadu finanšu shēmu 2021.–2027. gada periodam ERAF un Kohēzijas fondam paredzētais finansējums ir 273 miljardi EUR.

ERAF un KF finansējums 2021.–2027. gadam (miljonos)

ERAF un KF kopā	241 978
Eiropas Reģionālās attīstības fonds (ERAF)	200 629
• Investīcijas nodarbinātībai un izaugsmei	190 752
• Eiropas teritoriālā sadarbība	8430
• Tālākie reģioni un mazapdzīvoti apgabali	1447
Kohēzijas fonds (KF)	41 349
• t. sk. iemaksas EISI “Transports”	10 000

5. REGULAS SATURA KOPSAVILKUMS

ERAF un Kohēzijas fonda izpildi un īstenošanu lielā mērā regulē KNR. Tādēļ šī regulā būtu jāskata tās kontekstā, un galvenā uzmanība šajā regulā ir vērsta uz šādiem svarīgākajiem stratēģiskajiem jautājumiem:

- galvenās prioritātes un aptvertie temati,
- rādītāju satvars nosprausto mērķu izsekošanai,
- pieeja atsevišķām teritorijām, ieskaitot pilsētu ilgtspējīgu pilsētattīstību, kā arī tālākos reģionus.

I nodaļa – kopīgie noteikumi

Intervences pieeja

ERAF un Kohēzijas fonda regulā par pamatu ir izmantoti KNR nospraustie politikas mērķi: tie ir sīkāk izstrādāti konkrētos mērķos, kuri ir nozīmīgi ERAF un Kohēzijas fonda kontekstā un kuru sasniegšanu var izsekot ar atbilstošiem rādītājiem.

Regulā arī uzskaitītas neattiecināmās darbības, kas neietilpst fondu intervences tvērumā. Fondu darbības jomas un neattiecināmo darbību saraksta mērķis ir nodrošināt, ka investīciju atbalsts ir saskanīgs ar izvērtējumos gūtajiem pierādījumiem un ar Eiropas Savienības politikas un ilgtspējas mērķiem: atbalsts netiks piešķirts atkritumu poligoniem, lidostu infrastruktūrai, tabakas ražošanai un kodoliekārtu dezekspluatācijai.

Tematiskā koncentrācija

Ņemot vērā budžeta samazinājumus, lai arī turpmāk nodrošinātu investīciju kritisko masu, ERAF un Kohēzijas fonda regulā saglabātas tematiskās koncentrācijas prasības. Lielākā daļa (65 % līdz 85 %) līdzekļu tiks novirzīti to politikas mērķu sasniegšanai, par kuriem pierādījumi izvērtējumā un ietekmes novērtējums liecina, ka tiem ir vislielākā pievienotā vērtība, kā arī lielākais devums ES prioritātēs:

- PM Nr. 1 “Viedāka Eiropa, veicinot inovatīvas un viedas ekonomiskās pārmaiņas”;
- PM Nr. 2 “Zaļāka Eiropa ar zemām oglekļa emisijām, veicinot tīru un taisnīgu enerģētikas pārkārtošanu, “zaļas” un “zilās” investīcijas, aprites ekonomiku, pielāgošanos klimata pārmaiņām un risku novēršanu un pārvaldību”.

Lai nodrošinātu elastību, tematiskās koncentrācijas kritērijus piemēros valsts līmenī.

Valstis, kurās:	Min. % “PM Nr. 1”	Min. % “PM Nr. 2”
NKI ir mazāks par 75 %	35 %	30 %
NKI 75–100 %	45 %	30 %
NKI ir lielāks par 100 %	60 %	neattiecas <i>PM Nr. 1 un PM Nr. 2 min. 85 %</i>

Rādītāji

Lai nodrošinātu konsekventu veikuma virzības uzraudzību, regulā saglabāti un pilnveidoti kopīgie izlaides rādītāji, taču papildus ir ieviesti arī kopīgi rezultātu rādītāji. Rezultātu rādītāji ļaus ziņot par rezultātiem reāllaikā atvērto datu platformā, un tos varēs salīdzināt starp programmām un dalībvalstīm. Tos izmantos arī diskusijās par veikumu un sekmīgos izvērtējumos, un tie sekmēs ar ES tiesību aktiem saistīto pienākumu izpildes izsekošanu.

Izvērtējumus veiks saskaņā ar 2016. gada 13. aprīļa Iestāžu nolīguma¹² 22. un 23. punktu, kuros visas trīs iestādes apstiprinājušas, ka spēkā esošo tiesību aktu un politikas izvērtējumi būtu jāizmanto par pamatu ietekmes novērtējumiem, kuros izvērtē turpmākās rīcības variantus. Izvērtējumos novērtēs programmas efektu uz vietas, par pamatu izmantojot programmas rādītājus/mērķus un detalizētu analīzi par to, cik lielā mērā programma ir nozīmīga, efektīva, lietderīga, sniedz ES pievienoto vērtību un ir saskanīga ar citām ES

¹² Iestāžu 2016. gada 13. aprīļa nolīgums starp Eiropas Parlamentu, Eiropas Savienības Padomi un Eiropas Komisiju par labāku likumdošanas procesu (OV L 123, 12.5.2016., 1. lpp.).

rīcībpolitikām. Izvērtējumos ietvers gūtās atziņas, problēmas un iespējas turpmāk uzlabotu darbības un to ietekmi.

II nodaļa – īpaši noteikumi, kas attiecas uz atsevišķām teritoriālajām īpatnībām

Regula paredz pastiprinātu uzmanību pievērst ilgtspējīgai pilsētattīstībai, atvēlot tai 6 % no ERAF līdzekļiem, kas tiks apgūti ar teritoriālajiem instrumentiem. Plānots, ka intervencu saskanību nodrošinās integrētas teritoriālās un vietējās attīstības stratēģijas. Lai sekmētu un atbalstītu aktoru spēju veidošanu, inovatīvas darbības, zināšanas, politikas izstrādi un komunikāciju ilgtspējīgas pilsētattīstības jomā, regula paredz izveidot Eiropas pilsētiniiciatīvu, kuru pārvaldīs Komisija.

Visi pilsētinstrumenti ir apvienoti vienā programmā (Eiropas pilsētiniiciatīva), kas tiks īstenota tiešās vai netiešās pārvaldības ceļā, lai rezultāti pilsētās būtu konsekventi. Te ietilpst apmaiņa, spēju veidošana, pilotdarbības un komunikācija.

Šī regula arī paredz īpašus pasākumus tālākajiem reģioniem, kas atrodas īpašā situācijā. Tie ietver shēmas, kas paredzētas transporta izmaksu un investīciju kompensēšanai. Šiem reģioniem arī atvieglotas tematiskās koncentrācijas prasības, proti, tiem piemēro atšķirīgas likmes, nekā noteikts valsts līmenī.

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA**par Eiropas Reģionālās attīstības fondu un Kohēzijas fondu**

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 177. panta otro daļu un 178. un 349. pantu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu¹³,

ņemot vērā Reģionu komitejas atzinumu¹⁴,

saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru,

tā kā:

- (1) Līguma par Eiropas Savienības darbību ("LESD") 176. pantā noteikts, ka Eiropas Reģionālās attīstības fonda ("ERAF") mērķis ir palīdzēt izlīdzināt Savienības reģionu attīstības līmeņa galvenās atšķirības. Saskaņā ar minēto pantu un LESD 174. panta otro un trešo daļu ERAF ir jāpalīdz mazināt atšķirības starp dažādo reģionu attīstības līmeņiem un mazāk labvēlīgo reģionu atpalcību, īpašu uzmanību veltot tiem mazāk labvēlīgajiem reģioniem, kuros pastāvīgi ir ļoti nelabvēlīgi dabas apstākļi vai nelabvēlīga demogrāfiskā situācija, piemēram, vistālāk ziemeļos esošajiem reģioniem ar ļoti zemu iedzīvotāju blīvumu un salu, kalnu un pierobežu reģioniem.
- (2) Kohēzijas fonds tika izveidots, lai palīdzētu sasniegt vispārējo mērķi stiprināt ekonomisko, sociālo un teritoriālo kohēziju Savienībā, sniedzot finansiālu ieguldījumu tādās jomās kā vide un Eiropas tīkliem transporta infrastruktūras tīkli ("*TEN-T*"), kā noteikts Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) Nr. 1315/2013¹⁵.
- (3) Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) 2018/XXX [jaunā KNR]¹⁶ ir noteikti kopīgi noteikumi, kas piemērojami dažādiem fondiem, tostarp Eiropas Reģionālās attīstības fondam ("ERAF"), Eiropas Sociālajam fondam Plus ("ESF+"), Kohēzijas fondam, Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fondam ("EJZF"), Patvēruma un migrācijas fondam ("*AMIF*"), Iekšējās drošības fondam ("IDF") un Robežu pārvaldības un vīzu instrumentam ("*BMVT*"), kuri darbojas saskaņā ar vienotu satvaru ("fondi").

¹³ OV C ..., ..., ... lpp.

¹⁴ OV C ..., ..., ... lpp.

¹⁵ Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 11. decembra Regula (ES) Nr. 1315/2013 par Savienības pamatnostādņēm Eiropas transporta tīkla attīstībai un ar ko atceļ Lēmumu Nr. 661/2010/ES (OV L 348, 20.12.2013., 1. lpp.).

¹⁶ [Pilna atsauce – jaunā KNR].

- (4) Lai vienkāršotu ERAF un Kohēzijas fondam 2014.–2020. gada plānošanas periodā piemērojamos noteikumus, abiem fondiem piemērojami noteikumi būtu jānosaka vienā regulā.
- (5) Ņemot vērā Eiropas Savienības Pamattiesību hartu, ERAF un Kohēzijas fonda īstenošanā būtu jāievēro horizontālie principi, kas izklāstīti Līguma par Eiropas Savienību (“LES”) 3. pantā un LESD 10. pantā, tostarp LES 5. pantā noteiktie subsidiaritātes un proporcionalitātes principi. Dalībvalstīm būtu jāievēro arī ANO Konvencijā par personu ar invaliditāti tiesībām noteiktie pienākumi un jānodrošina pieejamība saskaņā ar konvencijas 9. pantu un saskaņā ar Savienības tiesību aktiem, ar kuriem saskaņo produktu un pakalpojumu pieejamības prasības. Dalībvalstīm un Komisijai būtu jācenšas novērst nevienlīdzību, veicināt sievietes un vīriešu līdztiesību un iekļaut dzimumu līdztiesības aspektu, kā arī apkarot diskrimināciju dzimuma, rases vai etniskās izcelsmes, reliģijas vai pārliecības, invaliditātes, vecuma vai seksuālās orientācijas dēļ. No fondu līdzekļiem nevajadzētu atbalstīt pasākumus, kas veicina jebkādu segregāciju. ERAF un Kohēzijas fonda mērķi būtu jāsasniedz ilgtspējīgas attīstības ietvarā un atbilstoši Savienības centieniem saglabāt, aizsargāt un uzlabot vides kvalitāti, kā noteikts LESD 11. pantā un 191. panta 1. punktā, ņemot vērā principu “piesārņotājs maksā”. Lai aizsargātu iekšējā tirgus integritāti, nodrošina, ka darbības, no kurām labumu gūst uzņēmumi, ir saderīgas ar valsts atbalsta noteikumiem, kas noteikti LESD 107. un 108. pantā.
- (6) ERAF noteikumiem ir jāaptver gan atbalsts mērķim “Investīcijas nodarbinātībai un izaugsmei”, gan atbalsts mērķim “Eiropas teritoriālā sadarbība” (Interreg) (“ETS/Interreg”).
- (7) Lai noskaidrotu, kādu veidu darbības drīkst atbalstīt no ERAF un Kohēzijas fonda līdzekļiem, būtu jānosaka konkrēti politikas mērķi, saskaņā ar kuriem sniedz atbalstu no šiem fondiem, un tādējādi tiks nodrošināts, ka tie palīdz sasniegt vienu vai vairākus kopīgos politikas mērķus, kas izklāstīti Regulas (ES) 2018/xxx [jaunā KNR] 4. panta 1. punktā.
- (8) Savienotības līmenis pasaulē arvien pieaug, un, ņemot vērā demogrāfisko un migrācijas dinamiku, ir skaidrs, ka Savienības migrācijas politikai ir vajadzīga vienota pieeja, kas balstīta dažādo finansēšanas instrumentu sinerģijās un savstarpējā papildināmībā. Lai nodrošinātu saskaņotu, stingru un konsekventu atbalstu dalībvalstu solidaritātes un atbildības dalīšanas centieniem migrācijas pārvaldībā, no ERAF būtu jāatbalsta migrantu ilgtermiņa integrācijas sekmēšana.
- (9) Lai atbalstītu dalībvalstu un reģionu centienus stāties pretī jaunajiem pārbaudījumiem un nodrošināt augstu drošības līmeni saviem iedzīvotājiem, un lai novērstu radikalizāciju, ar ERAF investīcijām būtu jāpalīdz uzturēt drošību apgabalos, kur ir vajadzība nodrošināt drošu un aizsargātu publisko telpu un kritisko infrastruktūru (piemēram, transporta un enerģētikas infrastruktūru), taču vienlaikus jāizmanto sinerģija un papildināmība ar citām Savienības rīcībpolitikām.
- (10) Turklāt ERAF investīcijām būtu jāpalīdz izveidot visaptverošu un ātrdarbīgu digitālo infrastruktūru tīklu un veicināt tīru un ilgtspējīgu multimodālo mobilitāti pilsētās.
- (11) Izejot no LESD noteiktā Kohēzijas fonda vispārējā mērķa, ir stingri jānosaka konkrētie mērķi, kuru sasniegšana būtu jāatbalsta no Kohēzijas fonda līdzekļiem.
- (12) Lai kopumā uzlabotu iestāžu administratīvās spējas un pārvaldību dalībvalstīs, kuras īsteno mērķa “Investīcijas nodarbinātībai un izaugsmei” programmas, attiecībā uz visiem konkrētajiem mērķiem ir svarīgi paredzēt atbalsta pasākumus.

- (13) Lai veicinātu un sekmētu sadarbības pasākumus mērķa “Investīcijas nodarbinātībai un izaugsmei” programmās, ir jāuzlabo sadarbības pasākumi ar partneriem kādā dalībvalstī vai starp dažādām dalībvalstīm attiecībā uz visu konkrēto mērķu sakarā sniegto atbalstu. Šāda uzlabota sadarbība papildina sadarbību saskaņā ar *ETC/Interreg*, un tai jo īpaši būtu jāatbalsta sadarbība starp strukturētām partnerībām nolūkā īstenot Komisijas paziņojumā “Inovācijas nostiprināšana Eiropas reģionos: stratēģijas izturētspējīgai, iekļaujošai un ilgtspējīgai izaugsmei”¹⁷ minētās reģionālās stratēģijas. Tāpēc partneri var būt no jebkura Savienības reģiona, tai skaitā arī no pārrobežu reģioniem un reģioniem, ko pilnībā aptver makroreģionāla vai jūras baseina stratēģija vai šo abu stratēģiju kombinācija.
- (14) Atspoguļojot to, cik svarīgi ir cīnīties pret klimata pārmaiņām, kā to apliecina Savienības saistības īstenot Parīzes nolīgumu un apņemšanās sasniegt Apvienoto Nāciju Organizācijas ilgtspējīgas attīstības mērķus, fondi palīdzēs integrēt klimata pasākumus un panākt, ka no ES budžeta kopumā 25 % izdevumu palīdz sasniegt klimatiskos mērķus. Sagaidāms, ka ERAF darbībās klimatisko mērķu veicināšanai tiks novirzīti 30 % no visa ERAF finansējuma. Savukārt Kohēzijas fonda darbībās sagaidāms, ka klimatisko mērķu veicināšanai tiks novirzīti 37 % no visa Kohēzijas fonda finansējuma.
- (15) Lai no ERAF līdzekļiem varētu atbalstīt *ETS/Interreg* gan ar investīcijām infrastruktūrā, gan ar saistītajām investīcijām, apmācības un integrācijas pasākumiem, ir jāparedz, ka no ERAF līdzekļiem drīkst atbalstīt arī darbības saskaņā ar ESF+ (izveidots ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) [2018/XXX] [jaunais ESF+]¹⁸) konkrētajiem mērķiem.
- (16) Lai pēc iespējas efektīvāk koncentrētu ierobežotu līdzekļu izmantošanu, ja attiecīga konkrētā mērķa ietvaros no ERAF līdzekļiem tiek atbalstītas produktīvas investīcijas, šāds atbalsts būtu jāpiešķir tikai mikrouzņēmumiem un maziem un vidējiem uzņēmumiem (“MVU”) Komisijas Ieteikuma 2003/361/EK¹⁹ nozīmē, izņemot, ja investīcijas ietver sadarbību ar MVU pētniecības un inovācijas darbībās.
- (17) ERAF būtu jāpalīdz izlīdzināt Savienības reģionu attīstības līmeņu galvenās atšķirības un mazināt atšķirības starp dažādu reģionu attīstības līmeņiem, kā arī mazināt atpalcību vismazāk attīstītajos reģionos, tostarp reģionos, kas saskaras ar grūtībām dekarbonizācijas saistību sakarā. Tāpēc ERAF atbalsts saskaņā ar mērķi “Investīcijas nodarbinātībai un izaugsmei” būtu jākoncentrē uz galvenajām Savienības prioritātēm, ievērojot Regulā (ES) 2018/xxx [jaunā KNR] noteiktos politikas mērķus. Tas nozīmē, ka ERAF finansējums būtu jākoncentrē uz politikas mērķiem “viedāka Eiropa, veicinot inovatīvas un viedas ekonomiskās pārmaiņas” un “zaļāka Eiropa ar zemām oglekļa emisijām, veicinot tīru un taisnīgu enerģētikas pārkārtošanu, “zaļas” un “zilas” investīcijas, aprites ekonomiku, pielāgošanos klimata pārmaiņām un risku novēršanu un pārvaldību”. Minētā tematiskā koncentrācija būtu jāpanāk valstu līmenī, taču būtu jāparedz elastīguma iespēja individuālu programmu līmenī un starp trīs dalībvalstu grupām, kas izveidotas pēc attiecīgā valsts nacionālā kopienākuma. Turklāt būtu sīki jānosaka metodika dalībvalstu klasificēšanai, ņemot vērā tālāko reģionu īpašo situāciju.

¹⁷ Komisijas 2017. gada 8. jūlija paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai (COM(2017) 376 final).

¹⁸ [Pilna atsauce – jaunais ESF+].

¹⁹ Komisijas 2003. gada 6. maija Ieteikums 2003/361/EK par mikrouzņēmumu un mazo un vidējo uzņēmumu definīciju (OV L 124, 20.5.2003., 36. lpp.).

- (18) Lai atbalstu koncentrētu uz galvenajām Savienības prioritātēm, būtu arī lietderīgi, ka tematiskās koncentrācijas prasības tiktu ievērotas visā plānošanas periodā, tostarp, ja pārvieto līdzekļus starp kādas programmas prioritātēm vai starp programmām.
- (19) Šajā regulā būtu jānosaka dažādās darbības, kuru izmaksas drīkst atbalstīt ar investīcijām no ERAF un Kohēzijas fonda atbilstoši to attiecīgajiem mērķiem, kas noteikti LESD. No Kohēzijas fonda līdzekļiem būtu jāatļauj veikt investīcijas vidē un *TEN-T*. ERAF gadījumā būtu jāvienkāršo darbību saraksts un būtu jāatļauj no tā līdzekļiem atbalstīt investīcijas infrastruktūrā, investīcijas attiecībā uz piekļuvi pakalpojumiem, produktīvas investīcijas MVU, aprīkojumu, programmatūru un nemateriālos aktīvus, kā arī pasākumus, kas attiecas uz informāciju, komunikāciju, pētījumiem, tīklošanu, sadarbību un pieredzes apmaiņu, un darbības, kas saistītas ar kopām. Lai atbalstītu programmu īstenošanu, būtu jāatļauj no abu fondu līdzekļiem atbalstīt arī tehniskās palīdzības darbības. Visbeidzot, lai atbalstītu plašāku *Interreg* programmu intervences darbību loku, būtu jāpaplašina darbības joma, iekļaujot tajā arī plaša iekārtu klāsta un cilvēkresursu kopīgu izmantošanu, kā arī ar ESF+ darbības jomā ietilpstošajiem pasākumiem saistītās izmaksas.
- (20) No Kohēzijas fonda līdzekļiem turpina finansēt Eiropas transporta tīklu projektus, kas ir saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 1316/2013, izmantojot gan dalītu pārvaldību, gan tiešas īstenošanas režīmu saskaņā ar Eiropas infrastruktūras savienošanas instrumentu ("EISI").
- (21) Vienlaikus būtu jāprecizē ERAF un Kohēzijas fonda darbības jomā neietilpstošās darbības, tostarp investīcijas ar mērķi panākt to siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšanu, kuras rodas no Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2003/87/EK²⁰ I pielikumā uzskaitītajām darbībām, lai nepieļautu, ka tiek dublēts finansējums, kas jau pieejams ar minēto direktīvu. Turklāt būtu skaidri jānosaka, ka LESD II pielikumā uzskaitītās aizjūras zemes un teritorijas nav tiesīgas pretendēt uz atbalstu no ERAF un Kohēzijas fonda.
- (22) Dalībvalstīm būtu regulāri jānosūta Komisijai informācija par panākto progresu, par pamatu izmantojot I pielikumā noteiktos kopīgos izlaides un rezultātu rādītājus. Kopīgos izlaides un rezultātu rādītājus vajadzības gadījumā varētu papildināt ar programmām specifiskiem izlaides un rezultātu rādītājiem. Dalībvalstu sniegtā informācija Komisijai būtu jāizmanto par pamatu, ziņojot par panākto progresu konkrēto mērķu sasniegšanā visā plānošanas periodā, un šim nolūkam tai būtu jāizmanto II pielikumā noteiktie pamatrādītāji.
- (23) Saskaņā ar 2016. gada 13. aprīļa Iestāžu nolīguma par labāku likumdošanas procesu 22. un 23. punktu fondi ir jāizvērtē, par pamatu izmantojot informāciju, kas savākta atbilstoši īpašām uzraudzības prasībām, taču ir jāizvairās no pārmērīga regulējuma un administratīvā sloga, jo īpaši dalībvalstīs. Minētajās prasībās attiecīgā gadījumā var iekļaut izmērāmus rādītājus, ko izmanto par pamatu, lai novērtētu fondu ietekmi uz vietas.
- (24) Lai maksimizētu ieguldījumu teritoriālajā attīstībā, darbības šajā jomā būtu jābalsta integrētās teritoriālajās stratēģijās, tai skaitā pilsētu teritorijās. Tādēļ ERAF atbalsts būtu jāsniedz Regulas (ES) 2018/xxxx [jaunā KNR] 22. pantā noteiktajos veidos, nodrošinot pienācīgu vietējo, reģionālo un pilsētu varas iestāžu iesaisti.

²⁰ Eiropas Parlamenta un Padomes 2003. gada 13. oktobra Direktīva 2003/87/EK, ar kuru nosaka sistēmu siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisijas kvotu tirdzniecībai Kopienā un groza Padomes Direktīvu 96/61/EK (OV L 275, 25.10.2003., 32. lpp.).

- (25) Ilgtspējīgas pilsētattīstības ietvarā būtu jāatbalsta integrēta teritoriālā attīstība, lai sekmīgāk risinātu ekonomiskās, vidiskās, klimatiskās, demogrāfiskās un sociālās problēmas, kas skar pilsētu teritorijas, tostarp funkcionālās pilsētu teritorijas, turklāt vienlaikus jāņem vērā vajadzība veicināt saikņu veidošanu starp pilsētu un lauku teritorijām. Principi, pēc kuriem atlasīs tās pilsētu teritorijas, kurās īstenojamas integrētas darbības ilgtspējīgai pilsētattīstībai, un minēto darbību finansējuma indikatīvās summas būtu jānosaka mērķa “Investīcijas nodarbinātībai un izaugsmei” programmās, un šim nolūkam valstu līmenī būtu jāpiešķir vismaz 6 % no ERAF līdzekļiem. Būtu arī jānosaka, ka šī procentuālā daļa būtu jāievēro visā plānošanas periodā, ja līdzekļus pārvieto starp prioritātēm programmā vai starp programmām, tostarp vidusposma pārskatīšanā.
- (26) Lai apzinātu un rastu ilgtspējīgas pilsētattīstības problēmu risinājumus Savienības līmenī, Inovatīvas pilsētvides darbības ilgtspējīgas pilsētattīstības jomā būtu jāaizstāj ar Eiropas pilsētiniiciatīvu, kas jāīsteno tiešas vai netiešas pārvaldības ceļā. Šai iniciatīvai būtu jāaptver visas pilsētu teritorijas un jāatbalsta Eiropas Savienības pilsētprogramma²¹.
- (27) Īpaša uzmanība būtu jāpievērš tālākajiem reģioniem, proti, būtu jāpieņem LESD 349. pantā paredzētie pasākumi, ar kuriem tālākajiem reģioniem piešķir papildu finansējumu, lai kompensētu papildu izmaksas, kas šajos reģionos rodas sakarā ar vienu vai vairākiem no LESD 349. pantā minētajiem pastāvīgajiem apgrūtinājumiem (tālums, atrašanās uz salas, maza teritorija, sarežģīta topogrāfija un klimats, tautsaimniecības atkarība no dažiem ražojumiem), kuru pastāvība un kombinācija būtiski kavē minēto reģionu attīstību. Ar šiem piešķirumiem var finansēt investīcijas, darbības izmaksas un sabiedrisko pakalpojumu saistības, un to mērķis ir kompensēt papildu izmaksas, ko rada minētie apgrūtinājumi. Ar darbības atbalstu var segt izdevumus par kravas pārvadājumu pakalpojumiem un uzsākšanas palīdzību pārvadājumu pakalpojumiem, kā arī izdevumus par darbībām, kas saistītas ar uzglabāšanas ierobežojumiem, pārmērīgu ražošanas rīku apjomu un apkopi, kā arī cilvēkresursu trūkumu vietējā tirgū. Lai aizsargātu iekšējā tirgus integritāti, ERAF atbalstam, ar kuru palīdz finansēt darbības un investīciju atbalstu tālākajos reģionos, vajadzētu būt saderīgam ar LESD 107. un 108. pantā izklāstītajiem valsts atbalsta noteikumiem, un tas attiecas uz visām ERAF un Kohēzijas fondu līdzfinansētajām darbībām.
- (28) Lai grozītu atsevišķus nebūtiskus šīs regulas elementus, Komisijai būtu deleģējamas pilnvaras pieņemt aktus saskaņā ar LESD 290. pantu attiecībā uz pamatoti vajadzīgu korekciju izdarīšanu II pielikumā, kurā noteikti rādītāji, ko izmanto par pamatu, sniedzot informāciju Eiropas Parlamentam un Padomei par programmu veikumu. Ir īpaši būtiski, lai Komisija, veicot sagatavošanas darbus, rīkotu atbilstīgas apspriešanās, tostarp ekspertu līmenī, un lai minētās apspriešanās tiktu rīkotas saskaņā ar principiem, kas noteikti 2016. gada 13. aprīļa Iestāžu nolīgumā par labāku likumdošanas procesu²². Jo īpaši, lai deleģēto aktu sagatavošanā nodrošinātu vienādu dalību, Eiropas Parlaments un Padome visus dokumentus saņem vienlaicīgi ar dalībvalstu ekspertiem, un minēto iestāžu ekspertiem ir sistemātiska piekļuve Komisijas ekspertu grupu sanāksmēm, kurās notiek deleģēto aktu sagatavošana.

²¹ Padomes 2016. gada 24. jūnija secinājumi par ES pilsētprogrammu.

²² Iestāžu nolīgums starp Eiropas Parlamentu, Eiropas Savienības Padomi un Eiropas Komisiju par labāku likumdošanas procesu (OV L 123, 12.5.2016., 1. lpp.).

- (29) Ņemot vērā to, ka šīs regulas mērķi – proti, stiprināt ekonomisko, sociālo un teritoriālo kohēziju, izlīdzinot galvenās reģionālās atšķirības Savienībā – nevar pietiekami labi sasniegt atsevišķās dalībvalstīs, taču, ņemot vērā apjomīgās atšķirības dažādu reģionu attīstības līmenī un vismazāk attīstīto reģionu atpalicību, kā arī ierobežotos dalībvalstu un reģionu finanšu līdzekļus, minēto mērķi var labāk sasniegt Savienības līmenī, Savienība var pieņemt pasākumus saskaņā ar LES 5. pantā noteikto subsidiaritātes principu. Saskaņā ar minētajā pantā noteikto proporcionalitātes principu šajā regulā paredz vienīgi tos pasākumus, kas ir vajadzīgi minētā mērķa sasniegšanai,

IR PIEŅĒMUŠI ŠO REGULU.

I NODAĻA

Kopīgie noteikumi

1. pants

Priekšmets

1. Šajā regulā ir noteikti konkrētie mērķi un darbības joma atbalstam no Eiropas Reģionālās attīstības fonda (“ERAF”) attiecībā uz mērķi “Investīcijas nodarbinātībai un izaugsmei” un mērķi “Eiropas teritoriālā sadarbība” (“*Interreg*”), kas minēti Regulas (ES) 2018/xxxx [jaunā KNR] [4. panta 2. punktā].
2. Šajā regulā ir arī noteikti konkrētie mērķi un darbības joma atbalstam no Kohēzijas fonda attiecībā uz mērķi “Investīcijas nodarbinātībai un izaugsmei”, kas minēts Regulas (ES) 2018/xxxx [jaunā KNR] [4. panta 2. punkta a) apakšpunktā].

2. pants

ERAF un Kohēzijas fonda konkrētie mērķi

1. Saskaņā ar Regulas (ES) 2018/xxxx [jaunā KNR] [4. panta 1. punktā] noteiktajiem politikas mērķiem ERAF atbalsta šādus konkrētus mērķus:
 - (a) “viedāka Eiropa, veicinot inovatīvas un viedas ekonomiskās pārmaiņas” (PM Nr. 1):
 - (i) uzlabot pētniecības un inovācijas spējas un progresīvo tehnoloģiju ieviešanu,
 - (ii) izmantot digitalizācijas sniegtās priekšrocības iedzīvotājiem, uzņēmumiem un valdībām,
 - (iii) kāpināt MVU izaugsmi un konkurētspēju,
 - (iv) attīstīt prasmes pārdomātai specializācijai, rūpniecības restrukturizācijai un uzņēmējdarbībai;
 - (b) “zaļāka Eiropa ar zemām oglekļa emisijām, veicinot tīru un taisnīgu enerģētikas pārkārtošanu, “zaļas” un “zilās” investīcijas, aprites ekonomiku, pielāgošanos klimata pārmaiņām un risku novēršanu” (PM Nr. 2):
 - (i) veicināt energoefektivitātes pasākumus,
 - (ii) veicināt atjaunojamo energoresursu enerģiju,
 - (iii) vietējā līmenī attīstīt viedas energosistēmas, tīklus un enerģijas akumulāciju,

- (iv) veicināt pielāgošanos klimata pārmaiņām, risku novēršanu un noturību pret katastrofām,
 - (v) veicināt ūdens resursu ilgtspējīgu apsaimniekošanu,
 - (vi) veicināt pāreju uz aprites ekonomiku,
 - (vii) uzlabot bioloģisko daudzveidību un zaļo infrastruktūru pilsētvidē un samazināt piesārņojumu;
- (c) “ciešāk savienota Eiropa, uzlabojot mobilitāti un reģionālo IKT savienotību” (PM Nr. 3):
- (i) uzlabot digitālo savienotību,
 - (ii) izveidot ilgtspējīgu, klimatnoturīgu, intelektisku, drošu un intermodālu *TEN-T*,
 - (iii) attīstīt ilgtspējīgu, klimatnoturīgu, intelektisku un intermodālu mobilitāti valstu, reģionu un vietējā līmenī, ietverot uzlabotu piekļuvi *TEN-T* un pārrobežu mobilitāti,
 - (iv) veicināt ilgtspējīgu multimodālu mobilitāti pilsētās;
- (d) “sociālāka Eiropa, īstenojot Eiropas sociālo tiesību pīlāru” (PM Nr. 4):
- (i) uzlabot darba tirgu sekmīgumu un piekļuvi kvalitatīvām darbvietām, attīstot sociālo inovāciju un infrastruktūru,
 - (ii) uzlabot piekļuvi iekļaujošiem un kvalitatīviem pakalpojumiem izglītības, apmācības un mūžizglītības jomā, attīstot infrastruktūru,
 - (iii) palielināt marginalizētu kopienu, migrantu un nelabvēlīgā situācijā esošo grupu sociāli ekonomisko integrāciju, izmantojot integrētus pasākumus, tostarp mājokļa un sociālo pakalpojumu jomā,
 - (iv) nodrošināt vienādu piekļuvi veselības aprūpei, tostarp primārajai aprūpei, attīstot infrastruktūru;
- (e) “iedzīvotājiem tuvāka Eiropa, ar vietējo iniciatīvu palīdzību veicinot pilsētu, lauku un piekrastes teritoriju ilgtspējīgu un integrētu attīstību” (PM Nr. 5):
- (i) veicināt integrētu sociālo, ekonomisko un vidisko attīstību, kultūras mantojumu un drošību pilsētu teritorijās,
 - (ii) veicināt integrētu vietējo sociālo, ekonomisko un vidisko attīstību, kultūras mantojumu un drošību, tostarp lauku un piekrastes teritorijās, izmantojot arī sabiedrības virzītu vietējo attīstību.

2. No Kohēzijas fonda atbalsta PM Nr. 2 un 1. punkta c) apakšpunkta ii), iii) un iv) punktā noteiktos PM Nr. 3 konkrētos mērķus.

3. Attiecībā uz konkrētajiem mērķiem, kas izklāstīti 1. punktā, attiecīgi no ERAF vai Kohēzijas fonda drīkst atbalstīt arī darbības saskaņā ar mērķi “Investīcijas nodarbinātībai un izaugsmei”, ja ar tām:

- (a) uzlabo programmas iestāžu, kā arī ar fondu īstenošanu saistīto struktūru spējas, vai
- (b) uzlabo sadarbību ar partneriem kādā dalībvalstī vai ārpus tās.

Sadarbība, kas minēta b) apakšpunktā, ietver sadarbību ar partneriem no pārrobežu reģioniem, no blakus neesošiem reģioniem vai no reģioniem teritorijā, uz ko attiecas makroreģionāla vai jūras baseina stratēģija vai to kombinācija.

3. pants

ERAF atbalsta tematiskā koncentrācija

1. Attiecībā uz programmām, kuras īsteno saskaņā ar mērķi “Investīcijas nodarbinātībai un izaugsmei”, kopējos ERAF līdzekļus katrā dalībvalstī koncentrē valsts līmenī saskaņā ar 3. un 4. punktu.
2. Attiecībā uz tā atbalsta tematisko koncentrāciju, kas piešķirts dalībvalstīm, kuru sastāvā ietilpst tālākie reģioni, ERAF līdzekļus, kas konkrēti piešķirti tālāko reģionu programmām, un visiem pārējiem reģioniem piešķirtos līdzekļus administrē atsevišķi.
3. Dalībvalstis pēc to nacionālā kopienākuma rādītāja klasificē šādi:
 - (a) dalībvalstis ar nacionālā kopienākuma rādītāju, kas vienāds ar vai lielāks par 100 % no ES vidējā rādītāja (“1. grupa”),
 - (b) dalībvalstis ar nacionālā kopienākuma rādītāju, kas vienāds ar vai lielāks par 75 %, bet mazāks par 100 % no ES vidējā rādītāja (“2. grupa”),
 - (c) dalībvalstis ar nacionālā kopienākuma rādītāju, kas ir mazāks par 75 % no ES vidējā rādītāja (“3. grupa”).

Šajā pantā nacionālā kopienākuma rādītājs ir attiecība starp dalībvalsts nacionālo kopienākumu *uz vienu iedzīvotāju*, ko mēra pēc pirktspējas līmeņa un aprēķina pēc Savienības rādītājiem par laikposmu no 2014. līdz 2016. gadam, un vidējo nacionālo kopienākumu uz vienu iedzīvotāju pēc pirktspējas līmeņa 27 dalībvalstīs tajā pašā pārskata periodā.

Mērķa “Investīcijas nodarbinātībai un izaugsmei” programmas tālākajos reģionos klasificē 3. grupā.

4. Dalībvalstis ievēro šādas tematiskās koncentrācijas prasības:
 - (a) 1. grupas dalībvalstis prioritātēm, kurās neietilpst tehniskā palīdzība, vismaz 85 % no saviem kopējiem ERAF līdzekļiem piešķir PM Nr. 1 un PM Nr. 2, turklāt PM Nr. 1 – vismaz 60 %;
 - (b) 2. grupas dalībvalstis prioritātēm, kurās neietilpst tehniskā palīdzība, vismaz 45 % no saviem kopējiem ERAF līdzekļiem piešķir PM Nr. 1, bet PM Nr. 2 – vismaz 30 %;
 - (c) 3. grupas dalībvalstis prioritātēm, kurās neietilpst tehniskā palīdzība, vismaz 35 % no saviem kopējiem ERAF līdzekļiem piešķir PM Nr. 1, bet PM Nr. 2 – vismaz 30 %.
5. Tematiskās koncentrācijas prasības, kas izklāstītas 4. punktā, ievēro visā plānošanas periodā, tostarp, ja ERAF piešķirumus pārvieto starp programmas prioritātēm vai starp programmām un starpposma pārskatīšanā saskaņā ar Regulas (ES) 2018/xxxx [jaunā KNR] 14. pantu.
6. Ja ERAF līdzekļus, kas kādai programmai piešķirti attiecībā uz PM Nr. 1 vai PM Nr. 2 vai abiem, samazina sakarā ar saistību atcelšanu saskaņā ar Regulas (ES) 2018/xxxx [jaunā KNR] [99.] pantu vai sakarā ar finanšu korekcijām, ko Komisija

piemēro saskaņā ar minētās regulas [98.] pantu, nav atkārtoti jānovērtē atbilstība 4. punktā noteiktajai tematiskās koncentrācijas prasībai.

4. pants **ERAF atbalsta darbības joma**

1. No ERAF atbalsta:
 - (a) investīcijas infrastruktūrā,
 - (b) investīcijas piekļuvē pakalpojumiem,
 - (c) produktīvas investīcijas MVU,
 - (d) aprīkojumu, programmatūru un nemateriālos aktīvus,
 - (e) informāciju, komunikāciju, pētījumus, tīklošanu, sadarbību, pieredzes apmaiņu un darbības, kas saistītas ar kopām,
 - (f) tehnisko palīdzību.

Papildus drīkst atbalstīt produktīvas investīcijas uzņēmumos, kas nav MVU, ja tās ietver sadarbību ar MVU pētniecības un inovācijas darbībās, ko atbalsta saskaņā ar 2. panta 1. punkta a) apakšpunkta i) punktu.

Lai palīdzētu sasniegt 2. panta 1. punkta a) apakšpunkta iv) punktā noteikto PM Nr. 1 konkrēto mērķi, no ERAF atbalsta arī apmācības, mūžizglītības un izglītības darbības.

2. Saskaņā ar Eiropas teritoriālās sadarbības mērķi (*Interreg*) no ERAF drīkst atbalstīt arī:
 - (a) iekārtu un cilvēkresursu kopīgu izmantošanu,
 - (b) saistītās nemateriālās investīcijas un citas darbības, kas saistītas ar PM Nr. 4 un ko paredz Eiropas Sociālais fonds Plus, kā noteikts Regulā (ES) 2018/xxxx [jaunais ESF+].

5. pants **Kohēzijas fonda atbalsta darbības joma**

1. No Kohēzijas fonda atbalsta:
 - (a) vidiskas investīcijas, tostarp investīcijas, kuras saistītas ar ilgtspējīgu attīstību un enerģētiku un dod vidisku labumu,
 - (b) investīcijas *TEN-T*,
 - (c) tehnisko palīdzību.

Dalībvalstis starp a) un b) apakšpunktā minētajām investīcijām nodrošina pienācīgu līdzsvaru.

2. Kohēzijas fonda līdzekļus, kas pārvietoti uz Eiropas infrastruktūras savienošanas instrumentu²³, izmanto *TEN-T* projektiem.

²³ Atsauce

6. pants

No ERAF un Kohēzijas fonda darbības jomas izslēgtās darbības

1. No ERAF un Kohēzijas fonda neatbalsta:
 - (a) kodolelektrostaciju dezekspluatāciju vai būvniecību,
 - (b) investīcijas ar mērķi panākt to siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšanu, kuras rodas no Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2003/87/EK²⁴ I pielikumā uzskaitītajām darbībām,
 - (c) tabakas un tabakas izstrādājumu ražošanu, apstrādi un reklāmu,
 - (d) grūtībās nonākušus uzņēmumus, kas definēti Komisijas Regulas (ES) Nr. 651/2014²⁵ 2. panta 18. punktā,
 - (e) investīcijas lidostu infrastruktūrā, izņemot tālākajos reģionos,
 - (f) investīcijas atkritumu apglabāšanai poligonos,
 - (g) investīcijas atkritumu atliku apstrādes iekārtās,
 - (h) investīcijas, kas saistītas ar fosilo kurināmo ražošanu, apstrādi, izplatīšanu, glabāšanu vai sadedzināšanu, izņemot investīcijas, kas saistītas ar tīrajiem transportlīdzekļiem, kas definēti Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2009/33/EK²⁶ 4. pantā,
 - (i) investīcijas platjoslas infrastruktūrā teritorijās, kurās ir vismaz divi līdzvērtīgas kategorijas platjoslas tīkli,
 - (j) finansējumu tāda ritošā sastāva iegādei, ko izmantos dzelzceļa pārvadājumos, izņemot, ja šī iegāde ir saistīta ar:
 - i) sabiedrisko pakalpojumu saistību izpildi saskaņā ar grozīto Regulu Nr. 1370/2007, par ko izsludināts publiskā iepirkuma konkurss,
 - ii) dzelzceļa pārvadājumu pakalpojumu sniegšanu līnijās, kas pilnībā atvērtas konkurencei, un atbalsta saņēmējs ir jauns tirgus dalībnieks, kas tiesīgs saņemt finansējumu saskaņā ar Regulu (ES) 2018/xxxx [*Invest EU regula*].
2. Papildus no Kohēzijas fonda neatbalsta investīcijas mājokļos, ja vien tās nav saistītas ar energoefektivitātes vai atjaunojamo energoresursu izmantošanas veicināšanu.
3. Aizjūras zemes un teritorijas nav tiesīgas pretendēt uz atbalstu no ERAF vai Kohēzijas fonda, taču tās drīkst piedalīties *Interreg* programmās saskaņā ar nosacījumiem, kas izklāstīti Regulā (ES) 2018/xxxx [*ETS (Interreg)*].

²⁴ Eiropas Parlamenta un Padomes 2003. gada 13. oktobra Direktīva 2003/87/EK, ar kuru nosaka sistēmu siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisijas kvotu tirdzniecībai Kopienā un groza Padomes Direktīvu 96/61/EK.

²⁵ Komisijas 2014. gada 17. jūnija Regula (ES) Nr. 651/2014, ar ko noteiktas atbalsta kategorijas atzīst par saderīgām ar iekšējo tirgu, piemērojot Līguma 107. un 108. pantu (OV L 187, 26.6.2014., 1. lpp.).

²⁶ Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 23. aprīļa Direktīva 2009/33/EK par "tīro" un energoefektīvo autotransporta līdzekļu izmantošanas veicināšanu (OV L 120, 15.5.2009., 5. lpp.).

7. pants

Rādītāji

1. Kopīgos izlaides un rezultātu rādītājus, kas ERAF un Kohēzijas fondam noteikti I pielikumā, un vajadzības gadījumā programmām specifiskos izlaides un rezultātu rādītājus izmanto saskaņā ar Regulas (ES) 2018/xxxx [jaunā KNR] [12. panta 1. punkta] otrās daļas a) apakšpunktu, [17. panta 3. punkta] d) apakšpunkta ii) punktu un [37. panta 2. punkta] b) apakšpunktu.
2. Izlaides rādītāju atskaites vērtība ir nulle. 2024. gadam noteiktie starposma mērķrādītāji un 2029. gadam noteiktie galīgie mērķrādītāji ir kumulatīvi.
3. Saskaņā ar ziņošanas prasību, kas noteikta Finanšu regulas [38. panta 3. punkta e) apakšpunkta i) punktā], Komisija iesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei informāciju par veikumu saskaņā ar II pielikumu.
4. Komisija ir pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 13. pantu, lai grozītu I pielikumu nolūkā veikt vajadzīgas korekcijas rādītāju sarakstā, kas jāizmanto dalībvalstīm, un lai grozītu II pielikumu nolūkā veikt vajadzīgas korekcijas informācijā par veikumu, kas jāiesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei.

II NODAĻA

Īpaši noteikumi, kas attiecas uz atsevišķām teritoriālajām īpatnībām

8. pants

Integrēta teritoriālā attīstība

1. No ERAF drīkst atbalstīt integrētu teritoriālo attīstību abu Regulas (ES) 2018/xxxx [jaunā KNR] 4. panta 2. punktā minēto mērķu programmās saskaņā ar minētās regulas [jaunā KNR] III sadaļas II nodaļu.
2. Integrētu teritoriālo attīstību, ko atbalsta no ERAF, dalībvalstis īsteno, izmantojot vienīgi Regulas (ES) 2018/xxxx [jaunā KNR] 22. pantā minētos veidus.

9. pants

Ilgspējīga pilsētattīstība

1. Par pamatu izmantojot teritoriālās stratēģijas saskaņā ar Regulas (ES) 2018/xxxx [jaunā KNR] [23]. pantu, no ERAF abu minētās regulas 4. panta 2. punktā minēto mērķu programmās atbalsta integrētu teritoriālo attīstību, kura ir vērsta uz pilsētu teritorijām (“ilgtspējīga pilsētattīstība”).
2. Valsts līmenī vismaz 6 % no ERAF līdzekļiem mērķim “Investīcijas nodarbinātībai un izaugsmei”, neieskaitot tehnisko palīdzību, piešķir ilgtspējīgai pilsētattīstībai, izmantojot sabiedrības virzītu vietējo attīstību, integrētas teritoriālās investīcijas vai kādu citu PM Nr. 5 teritoriālo rīku.

Attiecīgā programma vai programmas šim nolūkam plānotās summas norāda saskaņā ar Regulas (ES) 2018/xxxx [jaunā KNR] [17. panta 3. punkta] d) apakšpunkta vii) punktu.
3. Ilgtspējīgai pilsētattīstībai saskaņā ar 2. punktu piešķirto līdzekļu procentuālo daļu ievēro visā plānošanas periodā, ja ERAF piešķirumus pārvieto starp programmas

prioritātēm vai starp programmām, tostarp starpposma pārskatīšanā saskaņā ar Regulas (ES) 2018/xxxx [jaunā KNR] [14.] pantu.

4. Ja ERAF piešķirumus samazina sakarā ar saistību atcelšanu saskaņā ar Regulas (ES) [jaunā KNR] [99.] pantu vai sakarā ar finanšu korekcijām, ko Komisija piemēro saskaņā ar minētās regulas [98.] pantu, nav atkārtoti jānovērtē atbilstība 2. punktam.

10. pants

Eiropas pilsētiniatīva

1. No ERAF atbalsta arī Eiropas pilsētiniatīvu, ko tiešā un netiešā pārvaldībā īsteno Komisija.

Šī iniciatīva aptver visas pilsētu teritorijas, un tā atbalsta Savienības pilsētprogrammu.

2. Eiropas pilsētiniatīvai ir trīs virzieni, kuri visi attiecas uz ilgtspējīgu pilsētattīstību:
 - (a) atbalsts spēju veidošanai,
 - (b) atbalsts inovatīvām darbībām,
 - (c) atbalsts zināšanām, rīcībpolitiku izstrādei un komunikācijai.

Pēc vienas vai vairāku dalībvalstu pieprasījuma ar Eiropas pilsētiniatīvu drīkst atbalstīt arī starpvaldību sadarbību pilsētu jautājumos.

11. pants

Tālākie reģioni

1. Konkrēti tālākajiem reģioniem papildus piešķirtos līdzekļus izmanto, lai kompensētu papildu izmaksas, kuras šajos reģionos rodas sakarā ar vienu vai vairākiem no LESD 349. pantā uzskaitītajiem pastāvīgajiem apgrūtinājumiem to attīstībai.
2. No 1. punktā minētajiem līdzekļiem atbalsta:
 - (a) darbības, kas ietilpst 4. pantā noteiktajā darbības jomā,
 - (b) atkāpjoties no 4. panta, pasākumus, ar ko sedz darbības izmaksas, lai kompensētu papildu izmaksas, kuras tālākajos reģionos rodas sakarā ar vienu vai vairākiem no LESD 349. pantā uzskaitītajiem pastāvīgajiem apgrūtinājumiem to attīstībai.

No 1. punktā minētajiem līdzekļiem drīkst atbalstīt arī izdevumus, kas sedz kompensāciju, kura piešķirta par sabiedrisko pakalpojumu saistību un līgumu izpildi tālākajos reģionos.

3. No 1. punktā minētajiem līdzekļiem neatbalsta:
 - (a) darbības, kas saistītas ar LESD I pielikumā uzskaitītajiem produktiem,
 - (b) atbalstu pasažieru pārvadājumiem, kas atļauts saskaņā ar LESD 107. panta 2. punkta a) apakšpunktu,
 - (c) atbrīvojumus no nodokļiem un atbrīvojumus no sociālajiem maksājumiem,
 - (d) sabiedrisko pakalpojumu saistības, ja tās neizpilda uzņēmumi un ja valsts rīkojas, īstenojot valsts varu.

III NODAĻA

Nobeiguma noteikumi

12. pants

Pārejas noteikumi

Programmām un darbībām, kas saņem atbalstu no ERAF vai Kohēzijas fonda 2014.–2020. gada plānošanas periodā, turpina piemērot Regulas (EK) Nr. 1300/2013 un (EK) Nr. 1301/2013 vai jebkuru citu aktu, kas pieņemts saskaņā ar minētajām regulām.

13. pants

Deleģēšanas īstenošana

1. Pilnvaras pieņemt deleģētos aktus Komisijai piešķir, ievērojot šajā pantā izklāstītos nosacījumus.
2. Pilnvaras pieņemt 7. panta 4. punktā minētos deleģētos aktus Komisijai piešķir uz nenoteiktu laiku no šīs regulas spēkā stāšanās dienas.
3. Eiropas Parlaments vai Padome jebkurā laikā var atsaukt 7. panta 4. punktā minēto pilnvaru deleģēšanu. Ar lēmumu par atsaukšanu izbeidz tajā norādīto pilnvaru deleģēšanu. Lēmums stājas spēkā nākamajā dienā pēc tā publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* vai vēlākā dienā, kas tajā norādīta. Tas neskar jau spēkā esošos deleģētos aktus.
4. Pirms deleģētā akta pieņemšanas Komisija apspriežas ar ekspertiem, kurus katra dalībvalsts iecēlusi saskaņā ar principiem, kas noteikti 2016. gada 13. aprīļa Iestāžu nolīgumā par labāku likumdošanas procesu²⁷.
5. Tiklīdz Komisija pieņem deleģētu aktu, tā par to paziņo vienlaikus Eiropas Parlamentam un Padomei.
6. Saskaņā ar 7. panta 4. punktu pieņemts deleģētais akts stājas spēkā tikai tad, ja divos mēnešos no dienas, kad minētais akts paziņots Eiropas Parlamentam un Padomei, ne Eiropas Parlaments, ne Padome nav izteikuši iebildumus, vai ja pirms minētā laikposma beigām gan Eiropas Parlaments, gan Padome ir informējuši Komisiju par savu nodomu neizteikt iebildumus. Pēc Eiropas Parlamenta vai Padomes iniciatīvas šo laikposmu pagarina par diviem mēnešiem.

14. pants

Stāšanās spēkā

Šī regula stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

²⁷ OV L 123, 12.5.2016, 13. lpp.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Strasbūrā,

*Eiropas Parlamenta vārdā –
priekšsēdētājs*

*Padomes vārdā –
priekšsēdētājs*